

แผนงาน/โครงการ

๑. ชื่อโครงการ : โครงการเพาะชำกล้าไม้เพื่อพื้นฟูสภาพเขางูงูที่เสื่อมโทรมกลับคืนสู่สภาพป่าธรรมชาติ

๒. หน่วยงาน : ส่วนเพาะชำกล้าไม้ สำนักส่งเสริมการปลูกป่า กรมป่าไม้

๓. สภาพปัญหา/หลักการและเหตุผล

พื้นที่ต้นน้ำลำธารเป็นแหล่งผลิตน้ำให้แก่ลำธาร ส่วนใหญ่จะประกอบด้วยภูเขาหรือเนินสูงที่มีความลาดชันค่อนข้างมาก ลักษณะพื้นที่ต้นน้ำลำธารซึ่งปกคลุมด้วยสภาพป่าไม้ตามธรรมชาติที่มีความสมบูรณ์ปานั่นจะช่วยรักษาความสมบูรณ์ ความชุ่มชื้น มีให้เลื่อมสูญไป ส่วนเศษไม้ ใบไม้ ที่หับломพุพังอยู่บนผิวดินนั้น ก็จะช่วยดูดซับน้ำฝนทำให้น้ำมีโอกาสไหลซึมลงป่าเก็บสะสมอยู่ในดินได้มาก แล้วจึงค่อยไหลระบายน้ำออกจากดินลงสู่ลำธารและลำห้วยอย่างสม่ำเสมอตลอดเวลา ดังนั้น ป่าไม้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่ช่วยเก็บน้ำไว้ในดิน เก็บดินไว้กับตัวเอง ส่งผลต่อคุณภาพ ปริมาณ และระยะเวลาการไหลของน้ำตามหลักวิชาการจัดการป่าต้นน้ำ หนึ่งในแขนงวิชาการจัดการทรัพยากรป่าไม้

ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา พื้นที่ป่าต้นน้ำ 13 จังหวัดภาคเหนือ ซึ่งเป็นต้นกำเนิดแม่น้ำหลัก 4 สาย ปิง วัง ยอม น่าน ถูกบุกรุกทำลายประมาณ 8.6 ล้านไร่ ส่งผลให้เกิดปัญหาลำน้ำแห้งขาดในช่วงฤดูแล้งจนเกษตรกรในพื้นที่รับไม่สามารถเพาะปลูกได้ ปัญหาน้ำป่าไหลหลอกในช่วงฤดูฝน และปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า โดยพื้นที่ที่ถูกบุกรุก ถูกนำ去ทำการเกษตร เช่น ข้าวโพด ร้อยละ 60 ยางพารา ร้อยละ 30 ส่วนอีก ร้อยละ 10 เป็นพืชอื่นๆ เช่น มันสำปะหลัง กะหล่ำปลี โดยการดำเนินการจัดการป่าต้นน้ำส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนไทยบนพื้นที่สูง และเป็นปัญหาเข้าหัวใจล้าน

ดังนั้นกรมป่าไม้โดยส่วนเพาะชำกล้าไม้ในฐานะหน่วยงานหลักที่มีภารกิจหน้าที่ในการผลิตและแจกจ่ายกล้าไม้ที่มีคุณภาพให้แก่สังคม จึงได้จัดทำ “โครงการเพาะชำกล้าไม้เพื่อพื้นฟูสภาพเขางูงูที่เสื่อมโทรมกลับคืนสู่สภาพป่าธรรมชาติ” เพื่อดำเนินการผลิตกล้าไม้พื้นถิ่นเดิม จากจ่ายให้แก่ประชาชนในพื้นที่ป่าต้นน้ำ 13 จังหวัดภาคเหนือ ได้นำไปปลูกเพื่อช่วยพื้นฟูปรับสภาพพื้นที่เขากัวโล้นกลับคืนสู่สภาพป่าธรรมชาติ และเป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียวคืนสู่ประเทศไทยสืบไป

๔. วัตถุประสงค์

๔.๑ เพื่อสนับสนุนการปลูกป่าประชาอาสา

๔.๒ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนประชาชนปลูกต้นไม้ในที่ครอบครองพื้นที่สูงชัน

๔.๓ เพื่อปลูกในที่สาธารณประโยชน์ที่เสื่อมโทรมและบริเวณต้นน้ำ

๔.๔ เพื่อให้ประชาชนและหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ได้ตระหนักร่วมกันในการเพิ่มพื้นที่สีเขียว

๕. เป้าหมาย (พื้นที่/กลุ่ม)....

๔. เป้าหมาย (พื้นที่/ก呂ม)

ผลิตกล้าไม้พื้นถิ่นเดิม สำหรับแจกจ่ายทั่วไปในป่าตันน้ำ 13 จังหวัดภาคเหนือ นำไปปลูกเพื่อช่วยพูดรับสภาพพื้นที่เขาสูงชนที่เสื่อมโกรมากับดินลุ่มสภาพป่าธรรมชาติ เป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียว และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้

๕. แผนการดำเนินงาน/งบประมาณ

ดำเนินการเพาะชำกล้าไม้พื้นถิ่นเดิม โดยเริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เจกจ่ายให้แก่ประชาชนทั่วไป หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ และองค์กรอื่นๆ ได้นำไปปลูกรายละเอียดดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ รายละเอียดงบประมาณ

ปีที่	ปีงบประมาณ	กิจกรรม	จำนวน	งบประมาณ		รวมงบประมาณ (บาท)
				(บาท)	(บาท)	
งบประมาณรวม ๕ ปี						62,205,000
1	2560	เพาะชำกล้าไม้	๓,๙๐๐,๐๐๐	กล้า	๑๑,๓๑๐,๐๐๐	๑๒,๔๔๑,๐๐๐
		อำนวยการ			๑,๑๓๑,๐๐๐	
2	2561	เพาะชำกล้าไม้	๓,๙๐๐,๐๐๐	กล้า	๑๑,๓๑๐,๐๐๐	๑๒,๔๔๑,๐๐๐
		อำนวยการ			๑,๑๓๑,๐๐๐	
3	2562	เพาะชำกล้าไม้	๓,๙๐๐,๐๐๐	กล้า	๑๑,๓๑๐,๐๐๐	๑๒,๔๔๑,๐๐๐
		อำนวยการ			๑,๑๓๑,๐๐๐	
4	2563	เพาะชำกล้าไม้	๓,๙๐๐,๐๐๐	กล้า	๑๑,๓๑๐,๐๐๐	๑๒,๔๔๑,๐๐๐
		อำนวยการ			๑,๑๓๑,๐๐๐	
5	2564	เพาะชำกล้าไม้	๓,๙๐๐,๐๐๐	กล้า	๑๑,๓๑๐,๐๐๐	๑๒,๔๔๑,๐๐๐
		อำนวยการ			๑,๑๓๑,๐๐๐	

หมายเหตุ : กล้าไม้ทั่วไปราคากล้า ๒.๙๐ บาท/กล้า

๗. ระยะเวลา : เริ่มต้นโครงการตั้งแต่ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ และสิ้นสุดโครงการปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ตลอดจนสุดยอดตามแผนการทบทวนเป้าหมาย/กลยุทธ์ การดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ครอบคลุมเป้าหมาย ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔ และเป้าหมายการดำเนินงานในปี ๒๕๖๐

๘. ตัวชี้วัด : เพาะชำกล้าไม้ปีละ ๓,๙๐๐,๐๐๐ กล้า

และเมื่อสิ้นสุดโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

จำนวนกล้าไม้ทั่วไปที่เพาะได้มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๙,๕๐๐,๐๐๐ กล้า

(อัตราการรอดตายประมาณร้อยละ ๗๐ ปลูก ๒๐๐ ต้น/ไร่ คิดเป็นพื้นที่ประมาณ ๗๘,๐๐๐ ไร่)

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ เป็นการช่วยฟื้นฟูสภาพป่าเสื่อมโทรม

๙.๒ เป็นการสร้างกลุ่มเครือข่ายของชุมชนในการร่วมปลูกป่าอาสา

๙.๓ เป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพการใช้พื้นที่จากป่าเข้าสูงชันที่เสื่อมโทรมกลับคืนสู่สภาพป่าธรรมชาติและเป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ นายสุจิตน เรืองราษฎร์ ผู้อำนวยการส่วนเพาะชำกล้าไม้
โทร ๐๒ ๕๖๑ ๔๗๗๗ ๗๗๗ ๗๗๗ -๓